B. N. C.
FIRENZE
1102
18

1102. 18

R. BIBLIOTECA NAZ. CENTRALE DI FIRENZE
1102.18
1102.18

1102. 18

ADM. REV. PATRI

BERNARDINO ERETINO

Sacræ Theologiæ Doctori Ordinis Seraphici S.Franciſci Min. Conu.

EMINENTISSIMI PRINCIPIS

CAROLI S.R.E. CARDINALIS BARBERINI

THEOLOGO.

IOSEPHVS MARIA SVARESIVS Epiſcopus Vaſionenſis S. P. D.

Adm. Reu. Pater

ERETI, clariſſimi Sabinorum oppidi, quod eſt in Excellentiſſimi Principis Barberini ditione, antiqua monumenta perquiſita litteris commendare iamdudum cogitabam; iamque plurima congeſſeram vetuſtis è ſcriptoribus teſtimonia, qui Iunonem Eretinam, frigidum amnem Eretini agri, Figlinas Eretinas, Valerij villam prope Eretum, Aedilem Ereti honore Italo ſupinum iniquas heminas frangentem, Caſtra Nautij Romani Conſulis,& Sabinorum pręlium ad Eretum celebrant; Titum Liuium, Virgilium, Strabonem, Tibullum, Valerium, Perſium, Seruium, Plinium, Fulgentium, Stephanum, Gobelinum etiam, qui Pium II. ibi pernoctaſſe prodit, Volaterranum, Iouium, alioſque peruolueram;& aſſurrexerat opus ad iuſtam molem; ſed hoc cœptum varij caſus interruperunt. Vt tamen aliquod mei conatus extet indicium, ad Te (decus Ereti maximum) quod erat à me repertum perſcribere conſtitui, atque adeo Ciuem Ereto, Tibiq; popularem, Pontificem Romanum vindicare, quem ademerant operæ in editione quoque repetita Ciaconij de Vit. Pontif. & EREBO, non minus impiè quàm mendosè atque imperitè, tranſcripſerant.

Is eſt LANDVS, ſiue LANDO, Tammi filius. Teutonicum idioma nomina iſta ſapiunt: nam & *Tammus* Teutonicus in delicijs fuiſſe Othonis III. Auguſti, narratur à Petro Damiani in Vita S.Romualdi c.25. *Landi* verò, ſeù *Landonis* vox Teutonica vel Langobardica eſt pura puta, meminique me olim Anagniæ circum ſedile marmoreum in S. Andreæ legiſſe Leoninum hunc verſum

PRESVL HONORANDVS OPVS HOC DAT NOMINE LANDVS.

Antiſtitem autem Romanum *Landum* poſt Anaſtaſij III. obitum anno à Partu Virg. DCCCCXIII. electum die VII. Idus Iunij, ſediſſe menſes VI. dies XXXVI. ſeu XXVI. ceſſaſſeque illo demortuo Epiſcopatum diebus XXXVI. ſeù XXVI. & Ioannem X. illi fuiſſe ſuffectum Chronographi omnes conſentiunt; niſi quod Hieronymus Rubeus in Hiſt. Rauenn. producit Landi vitam è diplomate ad annum à nato Chriſto DCCCCXIV. Romanum *Landum* aſſerunt Platina, Volaterranus, Philippus Bergomas, & Crantzius: ea quippe ætate qui locabantur in Sede S. Petri Præſules, ferè omnes erant in ipſa Vrbe orti; perque integrum ſæculum & quod excurrit, è XXXVII. vix Galeſini duo; Conſtantinus nempe, atque Romanus; Portuenſis vnus, videlicet Formoſus; vnus Ardeatinus Leo V. & vnus Eretinus Landus, inter reliquos Romæ genitos peregrini, & externi Pontifices, quamuis haud procul Vrbe forent nati, enumerantur.

Landum profectò Eretinum euincunt Sanctus Antoninus, qui Sabinenſem affirmat tom. 2. cap. 1. tit. 16. §. 15. Chronic. & ipſe Ciaconius Sabinum patria Ereto è Canonico Regulari prouectum ad Pontificium Solium referens è Gulielmo Bibliothecario, & Gotthefredo, atque Martino. Mox etſi obſcuram eius vitam innuat, ita vt Vincentius illum omiſerit in Pontificum Catalogo, ipſius tamen auctoritate Berengarium & Rodulfum, Vidonis Comitis filios, ne decertarent, compreſſos atque ſedatos memorat: at cum eum vixiſſe ſtatuat Chunrado Cæſare Franco Imperium adminiſtrante, fœdas ibi ſubeſſe ἀνιστορησίαις & ἀχρονισμοῖς, Podalirium Machaônemque haud vulgarem exigere plane conſtat, nequè mihi nunc à libris imparato, & in procinctu, vacat detergere has maculas; ſollicitet ea cura viros doctos, qui Ciaconium recudendum ſuſceperunt,

II

perunt, quibus arriſit hæc mea expunctio *Erebi*, & ſubſtitutio *Ereti*; & vberius eſt otium perſequendi è tenebris erutas, in quibus deliteſcunt, res geſtas Landi Papæ, qui poſtea quam migraſſet e vita v. Kalend. Ianuarias anno ſupra ſcripto DCCCCXIII. ſeu potius DCCCCXIV. vt è Rubeo prompſi, ſepultus in S.Petri Baſilica quieſcit.

Mihi ſatis eſt *Landum* iſtum Pontificem Romanum Ereto reſtituiſſe, Tibique indicaſſe, qui præſentem in rem venire, illiuſque natales altius indagare pro iure communis Patriæ facillimè potes. Sanè cum mos ab Vlyſſæis vſque temporibus deductus (ſi credimus Homero) ſit adhuc aeuo noſtro receptiſſimus, vt qui diſcedunt, ac peregre proficiſcuntur, munera conſeruandæ memoriæ cauſa benemeritis de ſe amicis offerant, quæ μνημόσυνα etiam Græci vocare ſolent, iſtud in hoc meo diſceſſu Tibi munuſculum, quod iucundum gratumq; fore confido, lubens meritò, Do, Dico, Addico, & bonæ ſcæuæ, bonique ominis gratia. Tu libenter excipe, meque abſentem amare perge, tui ob pietatem, atque doctrinam, & alias virtutes, quibus præſtas, perpetuum cultorem. Vale Tiburi prid. Kal. Nouemb. anno MDCLVII.

2
1102 18
99 960223